

naludvalg har på alle måder bekræftet dette kritiske udgangspunkt.

Udvalgsarbejdet har været forholdsvis langvarigt, da det har kunnet tage udgangspunkt i den politiske aftale, som regeringen i slutningen af februar 2006 indgik med partier repræsenterende et flertal i Folketinget. Men det har været en behandling, der ikke har forment sig optimalt. Lovforslagene kom først meget sent, høringsfasen blev meget kortvarig, fristen frem til 1. behandling var meget kort, mens svartiderne var meget lange. I respekt for det store arbejde, som i en sådan proces skal udøves af de involverede embedsmænd, har S i hele forløbet valgt at undlade kritik heraf. Det var vigtigere at samle kræfterne om de indholdsmæssige udfordringer.

På denne baggrund må det så nu kritiseres, at besvarelserne til Kommunaludvalget har været ualmindelig lang tid undervejs uden at vinde i kvalitet derved. Særlig vedrørende hovedforslaget har besvarelserne været nærmest ubrugelige i første omgang, mens opfølgende svar ikke har været meget mere bevendte. S må konstatere, at regeringen kun føler sig forpligtet over for det flertal, der har lavet en aftale, og hverken over for Folketinget som sådant eller over for offentligheden. Dette er kritisabelt og dybt problematisk for kvaliteten af Folketingets arbejde og dermed for den demokratiske proces.

Hovedformålet med en udligningsreform er at sikre, at der er mulighed for sammenhæng mellem det serviceniveau, der er i en given kommune, og den skattebelastning, der hviler på borgerne i kommunen. Det indebærer, at der har været udlignet for store forskelle i udgifter og for store forskelle i indtægter de enkelte kommuner imellem. Uden en sådan udligning ville der blive meget store forskelle på kommunernes muligheder for at yde service til deres borgere, hvilket helt ville stride imod ønskerne om et samfund præget af høj grad af lighed i muligheder.

Med dette formål for øje er forslaget om et nyt tilskuds- og udligningssystem ganske uforståeligt. Kommuner, der nu får tilført midler, fordi deres serviceniveau er lavt på trods af en højere skatteudskrivning, bliver tvunget til at sende en større del af et nyt udligningsbidrag videre – ikke til udbygning af den kommunale kerneservice inden for børnepasning, folkeskole eller ældreomsorg, men til nedsættelse af deres borgeres

skat. Dette er der ingen der har bedt om, men det skal de tvinges til.

Borgerne i de kommuner, der nu skal øge deres bidrag til udligningen, vil som udgangspunkt have en vis forståelse for, at der deles med andre, der har færre muligheder for en ordentlig kommunal service end de selv. Men forståelsen forsvinder som dug for solen, når det blotlægges, at deres penge skam skal gå til skattelettelser helt andre steder i landet. Dette er også i inderlig modstrid med hele formålet med det omfattende system, som udligningssystemet er. Denne modstrid skærpes yderligere, når det bliver klart, at resultatet af ændringerne i systemet er, at der samlet bliver mindst 100 mio. kr. mindre til den kommunale service. Det er uacceptabelt – og ganske særligt i en tid, hvor udviklingen i den kommunale økonomi ligger på det laveste niveau i de sidste i hvert fald 35 år sammenlignet med udviklingen i den private økonomi.

De omfattende økonomiske konsekvenser af kommunalreformen er indbygget i det, der kaldes en tilskuds- og udligningsreform. Forholdet er dog snarere omvendt. De økonomiske ændringer som følge af kommunalreformen er dramatiske og af en lang større størrelsesorden end ændringerne i tilskuds- og udligningssystemet. Sammenblandingen med udligningen og adskillelsen fra beslutningerne om de berørte fagområder i kommunalreformen gør det fuldstændig uoverskueligt, hvorfor det økonomiske resultat for den enkelte kommune bliver, som det gør. Tilsvarende er det fuldstændig uoverskueligt, om der faktisk tilføres den økonomi, som svarer til de tilførte opgaver.

Det har været et klart valg for regeringen at blande tingene sammen, så det ville være umuligt at finde klare årsagssammenhænge og dermed mulighed for at vurdere de enkelte beslutninger og deres konsekvenser. Når dertil lægges, at nedlæggelsen af amterne er et selvstændigt bidrag til begrænsning af udligningen, fremtræder tilskuds- og udligningsreformen udelukkende som en tvungen oprydning efter kommunalreformen med dens uoverskuelige konsekvenser for løsningen af den enkelte kommunes kerneopgaver og de mange nye opgaver, der tilføres fra den 1. januar 2007.

Adskillige elementer i det samlede lovkompleks giver anledning til undren. Regeringens forsinkelse af gennemførelsen af en ren udlig-